

Comment. In Danielem

- crationibus armemini aduersus illum. Sumitur etiam spiritus pro lege noua , ut in 2. Co. 3. epistola posteriore ad Corinthios capite tertio: Litera occidit, spiritus autem vivificat. Litera est lex vetus cum suis ceremonialiis, & iudiciis, & sacrificiis, spiritus autem euangelium. Accipitur quoque spiritus , p. Ps. 118. vera & spirituali intelligentia , ut Psalmus 118. Os meum aperui , & attraxi spiritum , Quibus verbis diuinus vates animum ministeriorum diuinorum cupidum, & precepit de fiderio coelestis scientiae anhelantem , & votu compotem ostendit. Et capite Ecclesiastici 39. Spiritu intelligentiae replebit illum. Praterea accipitur pro inspiratione , Ezech. 3. ut Ezechielis tertio: Ingressus est in me spiritus. Postremo accipitur pro apparitione ut aiunt nonnulli, in quam significationem accipendum putant spiritum hoc Danie lis loco . Et conterritus est spiritus eius. Hoc est , & haec eius apparicio in somnis dissipata est quasi venustus, instans visionis quae statim evanescit. Plerique tamen spiritum pro animo accipiunt, qui viget, qui intelligit, qui meminit, qui prouident, qui corpus moderatur, qui si excelsus est & erectus & firmus, non discedit à virtute. Si autem abiectus est, imbecillus, inconsans , à gradu honestatis facile deficiuntur: modo tumet, modo frangitur, & turbulētis perturbationibus concutuntur, nec cohærere potest, nec quo loco vult, infiltere. Similitudo. Huiusmodi fuit spiritus Nabuchodonosoris , qui fuit somnij oblitus, & stupore turbatus instar aqua quae cum imaginem rei opposite repräsentaret, turbata fuit, & exagitata in imagine non reddidit, & tranquillitatem amissit. Ex quo effectum est, ut ea quererentur apertibus , quae illi nulla humana ratione consequi valebant.
- ¶ Et somnum eius ab eo.** In Hebreo est: Xenathus Niheilethab Halau. Prima vox significat somnum, & somnum, secunda est verbum substantiuum, & significat esse, fieri, frangit, ter, fugere, reputare. Septuaginta habent. Somnum eius fugit ab eo. Hoc est orum est ab eo, quod cogitauerat. Vel fuit ab eo nimurum leparatum. Pagninus vertit: Et somnus eius fractus est ei. Ut sit sensus: In terrupius est somnus eius, ita ut amplias dormire non posset. Illud capitis tertij decimi Proverbiorum: Desiderium si completeatur, delecat animam, potest verti: De siderium si frangatur, vel si fugit, aut euanescat, oblectat animam. Cum rerum in utilium desiderio tenemur, affligimur, at si illud relinquimus, oblectamur. Magno enim gaudio afficitur animus, cum ab eo noxa discedunt desideria. Capite primo libri Regum tertij in oratione quam habuit Bethsabee apud Daudem, petens ab eo, ut Salomon eius filius acciperet clau regni, non autem Adonias, ita eum fuit al locutus. Cum dormierit dominus meus rex cum patribus suis, erimus ego, & filii mei Salomon peccatores. Vbi pro erimus est hoc idem verbum Haiah, quod ut diximus, esse significat, & reputare. Quare potest verti locus ille, reputabimur ego & filius meus Salomon peccatores. Dicit enim populus eum non potuisse regnum obtainere propter flagitia nostra. Sed quoniam vocabulum significans peccatorem significat etiam errantem, poteris reddere: Erimus aberrantes feliciter & scopo, hoc est omni spe frustati. Ac quād maiore spe regni tenebamur, tanto maiorem dolorem nobis afferet frustatio. Fortasse per peccatores intelligit peccatores. Et tunc est sensus: Si filius meus non regnauerit, ut mihi promisi, ambo occidemur, ego & ille morte pleceremur: Erimus peccata, hoc est poena & sacrificium pro peccato. Sumit enim aliquād peccatum pro poena peccati, ut Genesis quartus: Si male egerris, statim in foribus peccatum tuum aderit. Hoc est, si peccaueris, confundimur punieris, eris puni: tu in foribus, id est praestō aderit. Et secundi Regum duodecimo: Dominus transtulit peccatum tuum, hoc est penam, quam pro peccato merebaris. Et capite quarto Osee: Peccata populi mei comedent sacerdotes, hoc est viictimas, & sacrificia oblata pro peccato. Vnde diuus Paulus appellat Christum Iesum peccatum, hoc est hostiam & sacrificium pro peccato. Ita illud intelligitur Romanorum octauum: Deus filium suum misit in similitudinem Rom. 8.